

Sygn. XXV C 590/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Bednarczyk
Protokolant:	sekretarz sądowy Agnieszka Kukwa

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2018 r. w Warszawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A z siedzibą w W.

przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek zarzutów pozwanych od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym

wydanemu dnia 23 listopada 2017 r. pod sygnaturą XXV Nc 880/17

1. Uchyła zaskarżony nakaz zapłaty i oddała powództwo;
2. Nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 34 746 zł (trzydzieści cztery tysiące siedemset czterdzieści sześć złotych) tytułem opłaty, od której pozwany został zwolniony.

Sygn. akt **XXV C 590/18**

UZASADNIENIE

WYROKU Z DNIA 29 PAŹDZIERNIKA 2018 ROKU

Pozwem z dnia 30 października 2017 r. powód **(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.** wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, aby pozwani in solidum (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zapłacili na rzecz powoda kwotę 463.255,10 zł na którą składają się:

- 445.137,71 zł tytułem kapitału;
- 14.275,78 zł tytułem odsetek umownych za okres 13 stycznia 2017 r. - 26 sierpnia 2017 r.;
- 3.841,61 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od kwoty kapitału za okres 27 sierpnia 2017 r. - 11 października 2017 r.

z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanego (...) sp. z o.o. do egzekwowania tej należności z nieruchomości, do wysokości hipoteki kaucyjnej do kwoty 1.000.000,00 zł, obciążającej nieruchomość położoną w W. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Warszawie Wydział XIII Ksiąg wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...)

wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty kapitału od dnia następnego po dniu wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych, tj. od dnia 13 października 2017 r. do dnia zapłaty oraz odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od kwoty skapitalizowanych odsetek, tj. od kwoty 18.117,39 zł za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Wniósł też o zasądzenie od pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Niniejszym pozwem powód dochodzi od pozwanych swojej wierzytelności z tytułu umowy o kredyt hipoteczny z 8 lipca 2009 r., przy czym odpowiedzialność pozwanej spółki (...) sp. z o.o., jako aktualnego właściciela nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), jest ograniczona do wysokości hipoteki ustanowionej na tej nieruchomości. Powód wskazał, że wobec niewywiązywania się pozwanego z zobowiązań wynikających z ww. umowy, wypowiedział umowę o kredyt hipoteczny w dniu 13 lipca 2017 r. wzywając jednocześnie do zapłaty zaległego zadłużenia (pozew k. 2-6).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym w dniu 23 listopada 2017 r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem powoda (nakaz zapłaty k. 63).

Pozwany **D. K.** złożył w przepisany termin zarzuty od ww. nakazu zapłaty wnosząc o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości, a także o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sporu w trybie art. 492 § 3 k.p.c. oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Zdaniem pozwanego powództwo jest bezzasadne z uwagi na jego nieudowodnienie i przedwczesność. Pozwany podniósł, że zaskarżony nakaz zapłaty nie powinien być wydany, gdyż wyciąg z ksiąg bankowych nie jest wystarczającym dowodem wydania nakazu zapłaty. Pozwany zakwestionował też skuteczność wezwania do zapłaty i wypowiedzenia umowy. Bowiem, wezwanie to, jak i później wypowiedzenie umowy, zostało wysłane na błędny, inny niż w umowie, adres pozwanego. Zatem umowa nie została skutecznie wypowiedziana. Poza tym kredyt był spłacany od 26 lipca 2016 r. Natomiast powodowy bank nie posiada legitymacji czynnej do wystąpienia z powództwem, gdyż w księgach nadal figuruje bank (...) (zarzuty k. 72-76).

Pozwana (...) **sp. z o.o.** w złożonych terminowo zarzutach wniosła o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości, a także o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty w trybie art. 492 § 3 k.p.c. i o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu. Pozwana spółka podzieliła zarzuty podnoszone przez pozwanego D. K. również wskazując, że powództwo jest nieudowodnione i przedwczesne (zarzuty k. 93-98).

Pismem z 19 kwietnia 2018 r. powód wniósł o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy. Odnosząc się do zarzutów pozwanych wskazał, że D. K. dokonał zmiany adresu korespondencyjnego w trakcie rozmowy telefonicznej z pracownikiem banku w dniu 20 lutego 2015 r. i na ten nowy adres zostało wyzwane m.in. wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie umowy. Umowa kredytowa została wypowiedziana z powodu nieterminowej spłaty kredytu, co wynika z harmonogramu i historii spłat kredytu. Powód zaprzeczył też pozostałym zarzutom podnoszonym przez pozwanych (pismo k. 147-151).

Postanowieniami z dnia 14 marca 2018 r. oraz postanowieniem z 23 sierpnia 2018 r. Sąd oddalił wnioski pozwanych o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty (postanowienie k. 142, 204).

Na dalszym etapie postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. jest następcą prawnym (...) S.A. w Polsce (k. 10-34).

W dniu 8 lipca 2009 r. D. K. zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę o kredyt hipoteczny nr (...). Na mocy tej umowy bank udzielił kredytobiorcy kredytu na kwotę 500.000,00 zł. Kredyt był indeksowany do waluty obcej euro

z przeznaczeniem na zakup lokalu mieszkalnego (§ 2). W § 6 ww. umowy ustalono, że kredyt będzie spłacany w 312 miesięcznych równych ratach. Jako zabezpieczenie spłaty ww. kredytu ustanowiono m.in. hipotekę kaucyjną do kwoty 1.000.000,00 zł na lokalu nr (...) przy ul. (...) w W. (§ 7) (umowa kredytowa k. 38-41).

Właścicielem nieruchomości, na której została ustanowiona hipoteka jest (...) sp. z o.o. (bezsporne).

Pismem z 26 lipca 2016 r. (...) Bank (...) S.A. wezwał D. K. (na adres ul. (...) w W.) do zapłaty wymagalnego zadłużenia w wysokości 1.650,05 euro w terminie 14 dni od otrzymania pisma pod rygorem wypowiedzenia umowy (wezwanie do zapłaty k. 58, zpo k. 59-61).

D. K. dokonywał wpłat z tytułu umowy kredytu hipotecznego w okresie sierpień 2016 – marzec 2017 wpłacając kwoty:

- 19 sierpnia 2016 r. – 3.200 zł
- 26 sierpnia 2016 r. – 3.200 zł
- 14 września 2016 r. – 3.200 zł
- 18 października 2016 r. – 3.200 zł
- 2 grudnia 2016 r. – 1.200 zł
- 7 grudnia 2016 r. – 500 zł
- 12 grudnia 2016 r. – 900 zł
- 29 grudnia 2016 r. – 3.000 zł
- 17 lutego 2017 r. – 3.000 zł
- 13 marca 2017 – 5.000 zł

(dowody przelewów k. 78-87).

Powodowy bank pismem z 13 lipca 2017 r. wypowiedział umowę kredytu hipotecznego nr (...) z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia wskazując jednocześnie, że kwota kredytu na dzień sporządzenia wypowiedzenia wynosi 102.146,84 euro. Pismo skierowane do D. K. zostało wysłane na adres ul. (...) w W.. Pismo informujące (...) sp. z o.o. o wypowiedzeniu umowy zostało skutecznie doręczone 2 sierpnia 2017 r. (wypowiedzenie umowy k. 50, zpo 51-52, 55,56-57).

(...) Bank (...) S.A. wystosował do D. K. i do (...) sp. z o.o. przedsądowe wezwania do zapłaty datowane na dzień 30 sierpnia 2017 r. wskazując, że w związku z rozwiązaniem umowy kredytowej kwota jego zobowiązania wynosi 459.584,23 zł – płatne w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma. Pismo skierowane do D. K. zostało wysłane na adres ul. (...) w W. oraz na adres (...) w W. (przedsądowe wezwania do zapłaty k. 47-48, 49).

W dniu 12 października 2017 r. (...) Bank (...) S.A. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych, z którego wynika, że zobowiązanie D. K. z tytułu ww. umowy kredytowej wynosi 463.255,10 zł, na którą składają się - 445.137,71 zł tytułem kapitału; 14.275,78 zł tytułem odsetek umownych za okres 13 stycznia 2017 r. – 26 sierpnia 2017 r. i 3.841,61 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od kwoty kapitału za okres 27 sierpnia 2017 r. – 11 października 2017 r. (wyciąg z ksiąg bankowych nr (...)).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów załączonych do akt, których wiarygodność nie była kwestionowana przez stronę pozwaną i Sąd również nie znalazł podstaw do ich podważania. Sąd nie mógł jednak uznać za udowodnioną wysokość dochodzonego roszczenia, co będzie przedmiotem dalszych rozważań.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo należało oddalić jako nieudowodnione co do wysokości.

Podstawę prawną roszczenia powoda stanowił art. 69 Prawa bankowego, zgodnie z którym przez umowę kredytu kredytobiorca zobowiązuje się do spłaty kapitału udzielonego kredytu wraz z umówionymi odsetkami i prowizjami. Wysokość roszczenia z tego tytułu odpowiada różnicy pomiędzy kwotami należnymi bankowi zgodnie z umową i wpłatami dokonanyymi przez dłużników.

Na wstępie należy zaznaczyć, że przedstawione przez stronę powodową dokumenty wskazują, że (...) Bank (...) S.A. jest następcą prawnym pod tytułem ogólnym (...) S.A. z siedzibą w W., wobec którego pozwany D. K. pozostawał zobowiązany, jako dłużnik osobisty, do zapłaty zadłużenia wynikającego z umowy o kredyt hipoteczny nr (...). Co do odpowiedzialności pozwanej spółki jako dłużnika rzeczowego, to informacja o tym, że (...) jest aktualnym właścicielem nieruchomości, na której ustanowiono hipotekę zabezpieczającą wierzytelność z ww. umowy kredytowej, jest zawarta w wyciągu z ksiąg bankowych. Pozwana spółka ani nie podważała prawdziwości treści wyciągu z ksiąg bankowych, ani też w swoich pismach procesowych nie zaprzeczała twierdzeniu powoda o jej odpowiedzialności jako dłużnika rzeczowego. Dlatego też Sąd uznał, że zarówno powód jak i pozwani posiadają legitymację do występowania w niniejszym postępowaniu.

W swoich pismach procesowych pozwani kwestionowali skuteczność wypowiedzenia umowy kredytu hipotecznego i tym samym wymagalność związanej z nią wierzytelności. Sąd nie podziela argumentacji strony pozwanej odnośnie nieskutecznego doręczenia wypowiedzenia umowy kredytowej. Mimo pewnych wątpliwości odnośnie adresów dłużnika osobistego, wypowiedzenie umowy została poprzedzone wezwaniem do zapłaty, które zostały skierowane na właściwy adres, wskazany przez pozwanego w rozmowie telefonicznej z pracownikiem powodowego banku, któremu to faktowi pozwani nie zaprzeczyli. W ocenie Sądu pozwany od daty zawarcia przedmiotowej umowy kredytowej kilkakrotnie zmieniał adres do korespondencji i stąd zapewne wynikły komplikacje z doręczaniem mu pism. Jednak pozwani nie wykazali zawinienia powoda w zakresie błędnego adresowania korespondencji do powoda, wobec czego Sąd uznał, że umowa została skutecznie wypowiedziana.

Dla uwzględnienia żądania pozwu niezbędne było zatem obliczenie należności pozwanych – z uwzględnieniem wszystkich dokonanych przez nich wpłat.

Powód wystąpił z żądaniem wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym na podstawie art. 485 § 3 k.p.c. W tym celu załączono do pozwu wyciąg z ksiąg powodowego banku opatrzony pieczęcią banku i podpisany przez uprawnioną do tego osobę (pełnomocnictwo k. 36) oraz przedsądowe wezwanie do zapłaty skierowane do D. K. i do (...) sp. z o.o. (...), na etapie wniesienia pozwu powód w sposób wystarczający udowodnił swoje roszczenie, co umożliwiło Sądowi pozytywne rozpatrzenie jego wniosku o wydanie nakazu zapłaty.

Pozwani nie zaprzeczali twierdzeniom powoda o zaległościach w spłaceniu kredytu. Poza tym, przedstawiona przez stronę powodową dokumentacja, nie tylko w postaci wyciągu z ksiąg bankowych, ale i historia zmian struktury zadłużenia, harmonogram spłat kredytu i historia spłat kredytu wskazuje jednoznacznie na to, że raty kredytu nie były spłacane zgodnie z umową kredytową i harmonogramem, co dało powodowej spółce podstawę do wypowiedzenia umowy.

Zgodnie z ogólną regułą z art. 6 k.c. i w myśl art. 232 k.p.c., który odpowiada temu przepisowi na gruncie prawa procesowego, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Wskazana zasada oznacza, że strona powodowa składając pozew powinna udowodnić fakty, które w jej ocenie świadczą o zasadności powództwa.

Faktem jest, że załączony do pozwu wyciąg z ksiąg banku nie stanowi w rozumieniu obecnie obowiązujących przepisów prawa dokumentu urzędowego, a jedynie może być uznany za dokument prywatny. Stosownie do treści art. 95 ust. 1 Prawa bankowego księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia

podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Jednak jak wynika z art. 95 ust. 1a ww. ustawy, moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Jednakże, z uwagi na specyfikę postępowania nakazowego regulacje te nie stoją w sprzeczności z art. 485 § 3 k.p.c., na podstawie którego został wydany nakaz zapłaty. Poza tym, w ocenie Sądu wyciąg z ksiąg bankowych, nawet jako dokument prywatny, ma stosunkowo dużą wagę, gdyż został sporządzony przez profesjonalny podmiot działający w obrocie rynkowym pod kontrolą publicznych regulatorów. Nie oznacza to jednak, że wyłączone jest dowodzenie nieprawdziwości dokumentów tego rodzaju. Sąd ma bowiem obowiązek ocenić całość materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie (art. 233 § 1 kpc) a nie tylko treść wyciągu z ksiąg bankowych.

O ile złożona w pozwie dokumentacja była wystarczająca do wydania nakazu zapłaty, a tyle powodowy bank na dalszym etapie postępowania nie sprostął ciężącemu na nim obowiązkowi i w ocenie Sądu nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia. Wpłaty dokonywane przez D. K. wpłaty nie znajdują odzwierciedlenia w bankowej dokumentacji przedłożonej do akt. Pozwani dołączyli do zarzutów od nakazu zapłaty potwierdzenia przelewów dokonywanych na poczet przedmiotowej umowy kredytowej. Natomiast powód przedłożył zestawienie historii spłat kredytu (k. 183-187), która miała szczegółowo obrazować sposób zarachowania poszczególnych wpłat. Przykładowo wpłacona przez pozwanego w dniu 26 sierpnia 2016 r. kwota 3.200 zł została zaksięgowana na poczet odsetek karnych (2,27 zł i 14,10 zł), odsetek umownych (303,55 zł i 1.692,27 zł) oraz kapitału (1.187,81 zł). Jednakże nie w każdym przypadku suma kwot zaliczonych w danym dniu na poczet kapitału, odsetek karnych i umownych odpowiadała kwocie wpłaconej tego samego dnia przez pozwanego. Na przykład w dniu 19 sierpnia 2016 r. D. K. dokonał przelewu 3.200 zł, a z historii spłat wynika, że zaliczono na poczet spłaty kapitału oraz odsetek karnych i umownych łącznie kwotę 2.908,56 zł. Podobnie np. z wpłaty z dnia 2 grudnia 2016 r. (1.200 zł) zaksięgowano 908,70 zł, czy z 17 lutego (3.000 zł) zaksięgowano 2.417,40 zł. Zatem niektóre wpłaty dokonane przez pozwanego zostały zaliczone na poczet spłaty kredytu i związanych z nim opłat w całości, a inne jedynie w części. Przy czym z dokumentacji przedłożonej przez stronę powodową nie wynika na co zostały przeznaczone nieuwzględnione w historii spłat uiszczone przez pozwanego sumy.

Ogólny obraz wyłaniający się z takiego stanu rzeczy pozwala na stwierdzenie, że część spłat dokonywanych przez pozwanego nie została zaksięgowana, a zatem nie sposób ustalić jaka jest faktyczna wysokość przysługującej powodowi wierzytelności z tytułu umowy kredytowej. W konsekwencji dokument w postaci wyciągu z ksiąg bankowych, na podstawie którego został wydany nakaz zapłaty nie może być uznany za wiarygodny, gdyż nie obrazuje prawdziwej wysokości zadłużenia pozwanego, a co za tym idzie – powództwo o zapłatę należało uznać za nieudowodnione co do wysokości. Pomimo złożenia dalszych prywatnych dokumentów (k. 154-190) wysokość żądania nadal nie została udowodniona. Wobec wskazanych nieprawidłowości arytmetycznych również i one nie mogą zostać uznane za wiarygodne. Należy podkreślić, że powód z mocy postanowienia z 14 marca 2018 r. otrzymał długi miesięczny termin na odniesienie się do wywodów pozwanych i przedstawionych przez nich dowodów. (W poprzedniej regulacji postępowania nakazowego termin ten był o połowę krótszy.). Nie wnosił o dodatkowe przedłużenie tego terminu. Zatem wobec niewiarygodności dokumentów przedstawionych przez powoda, Sąd musiał uznać żądanie za nieudowodnione co do wysokości.

Zgodnie z art. 496 k.p.c. w razie wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości, lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i odrzuca pozew lub postępowanie umarza. Zgodnie z powyższym przepisem Sąd i wobec poczynionych ustaleń uchylił nakaz zapłaty i oddalił powództwo w całości.

Konsekwencją rozstrzygnięcia żądania pozwu było orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu. Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu, na podstawie art. 113 u.k.s.c. obciążając pozwanego kosztami procesu, tj. opłatami od zarzutów

od nakazu zapłaty, od których pozwani byli zwolnieni. Rozstrzygnięcie to zgodne jest z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, który powód przegrał w całości.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.